

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA – 31.01.2008, št. 02/2008
www.cipra.org/alpmedia

Alpske regije: skupaj proti tovornemu tranzitnemu prometu

Alpske regije, ki so najbolj izpostavljene negativnim vplivom tranzitnega prometa, se nameravajo odslej skupaj postaviti po robu vedno večjim obremenitvam, ki jih povzroča tranzitni promet.

Ustrezen koncept, ki bo presegal regionalne meje, bo pripomogel k preprečevanju učinkov preusmerjanja med koridorji.

© www.pixelio.de

Dne 23. januarja so tako politični predstavniki italijanskih dežel Južne Tirolske, Piemonta, doline Aoste, švicarskih Ticina in Centralne Švice, francoske regije Rona Alpe in avstrijske Tirolske podpisali resolucijo, njen poglavitni namen pa je preusmeritev tovornega prometa s ceste na železnico.

Regije tako želijo po eni strani vzpostaviti stalno informacijsko platformo za dejavnosti, povezane s spremljanjem stanja (monitoring), po drugi strani pa oblikovati skupne zahteve za uveljavitev trajnostne prometne politike. V prihodnje naj bi izdelali tudi skupna priporočila za nadaljnji razvoj direktive EU o cestnih pristojbinah za uporabo določene

infrastrukture za težka tovorna vozila ter za internalizacijo eksternih stroškov. Prav tako regije podpirajo uvedbo alpske tranzitne borze.

Omenjene regije že tri leta sodelujejo pri Interregovih projektih Monitraf in Alpnep, ki ju podpira EU in katerih osrednja tema je tranzitni promet. Tema projektov so vplivi prometa vzdolž štirih glavnih tranzitnih osi v Alpah (Frejus, Mont Blanc, Gotthard in Brenner), zaključila pa sta se na skupni konferenci, ki je bila od 23. do 25. januarja v Innsbrucku v Avstriji.

Raziskovalci so v okviru projekta Alpnep dokazali, da protihrupne ograje, ki so nameščene vzdolž avtoceste v dolinskih legah, prebivalce naselij na pobočjih le pogojno varujejo pred hrupom oziroma da se v dolinah hrup in količine škodljivih snovi v določenih vremenskih razmerah še povečajo. Na podlagi takih spoznanj je sedaj mogoče sprejeti ukrepe za usmerjanje prometa, ki so primerni za trenutne vremenske razmere, in s tem preprečiti največje obremenitve. Rezultati projekta Alpnep so podrobneje predstavljeni v obsežnem poročilu v angleškem jeziku, ki je bilo pripravljeno za strokovne kroge v okoljskih in prometnih organih. Brošura (de/fr/it/en) pojasnjuje pomembne vidike in je namenjena politikom in širši javnosti.

Vir, več informacij in objava gradiva na <http://www.monitraf.org> (de/fr/it/en) in <http://www.alpnep.org> (de/fr/it/sl/en)

Vsebina

Stran 1

Alpske regije: skupaj proti tovornemu tranzitnemu prometu

Stran 2

Projekt na področju vodne energije v narodnem parku Gran Paradiso

Populaciji medvedov v Avstriji grozi izumrtje

Konferenca o podnebni spremembi na gorskih območjih

Delavnica o sodelovanju med različnimi delovnimi področji

Stran 3

V Švici načrtujejo gradnjo novih luksuznih počitniških objektov

Podnebne spremembe ogrožajo tudi alpske gnezditke

Izšla publikacija o alpskih krajinah

Ustanovitev društva prijateljev planin in gora

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Projekt na področju vodne energije v narodnem parku Gran Paradiso

Upravitelj hidroelektrarn v Italiji opozarja na nujnost zmanjšanja perimetra narodnega parka Gran Paradiso in to zato, ker narodni park ne želi podeliti dovoljenja za načrtovano nova vodna zajetja znotraj parka.

Več na strani 3: V Švici načrtujejo gradnjo novih luksuznih počitniških objektov

Veliki turistični projekti rastejo v Valaisu kot gobe po dežju. Egipčanu Sawirisu, ki namerava v gradnjo počitniškega naselja v Andermattu vložiti milijarde, bodo sledili še drugi veliki investitorji.

Projekt na področju vodne energije v narodnem parku Gran Paradiso

Upravitelj hidroelektrarn v Italiji opozarja na nujnost zmanjšanja perimetra narodnega parka Gran Paradiso in to zato, ker narodni park ne želi podeliti dovoljenja za načrtovano nova vodna zajetja znotraj parka. Upravitelj hidroelektrarne namreč na območju narodnega parka načrtuje odvajanje vode iz dveh doslej neokrnjenih potokov v svojo vodno mrežo.

Načrtovani projekt predvideva pet zapor: dve znotraj in tri zunaj območja parka. Zdi se, da hočejo zasebne hidroelektrarne pridobiti zelene certifikate - torej znak, ki se ga podeljuje za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ne da bi se pri tem ozirale na okolje. Ker je iz potokov predvideno odvajanje do treh četrtin vodnih količin, bi to ogrozilo tam živečo ribjo populacijo, med katerimi je tudi redka, posebne zaščite vredna vrsta postrvi. Zaradi tega in številnih drugih razlogov so dežela Piemont, pokrajina Torino in narodni park sedaj napovedali, da se bodo uprli vsem načrtom, katerih izvedba se ne bi skladala z ohranjanjem aktualne ravni varovanja.

Vir: Sporočilo za medije Narodnega parka Gran Paradiso, 23. 01. 2008

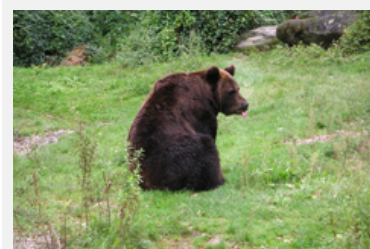
Odvzemanje vode bo povzročalo motnje v ekološkem ravnovesju voda.

© Parco nazionale Gran Paradiso

Populaciji medvedov v Avstriji grozi izumrtje

Še neobjavljeno poročilo, ki bo predloženo Evropski komisiji, kaže na dramatičen upad populacije medveda na območju Avstrije. Od leta 1989 dalje se je število medvedov na obmejnem območju med Spodnjo Avstrijo in Štajersko zmanjšalo s 35 na le še največ 4 osebe. Tako je bila spodnja meja, nujno potrebna za preživetje populacije, tj. sto živali, še bolj drastično prekoračena. Avstrija bi bila lahko za živali „primerna domovina“: 25.000 kvadratnih km gozdnih površin bi bil zagotovo dovolj velik življenjski prostor za populacijo, ki obsega do 500 medvedov. Kot najpomembnejši razlog za tako velik upad števila navaja poročilo nezakoniti odstrel. Da bi lahko zaustavili nadaljnje upadanje števila populacije, pa je zato pomembno, da se zlasti v Sloveniji zmanjša kvota za odstrel medvedov ter da se zagotovi medsebojno povezanost habitatov te živalske vrste in odprtost selitvenih koridorjev, saj to omogoča genetsko izmenjavo z medvedmi, ki se selijo.

Vir in več informacij na: <http://www.wwf.at/baer> (de),
<http://derstandard.at/standard.asp?id=3192941> (de) 22.01.2008

Avstrija se je zavezala, da bo zagotovila "ugodno ohranitveno stanje" populacije domačih medvedov.

© www.pixelio.de

Konferenca o podnebnih spremembah na gorskih območjih

Od 7. do 9. aprila 2008 bo v Innsbrucku v Avstriji potekala mednarodna delavnica o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju na gorskih območjih. Cilj delavnice je v prihodnje zbrati raziskovalna dela v zvezi s trajnostnim razvojem na gorskih območjih. To naj bi zagotovilo podlago in pomoč pri nadaljnjem delovanju znanstvenikov in tudi politikov.

Konferenca je razdeljena na dva večja sklopa: v prvem bo razprava tekla o znanstvenih temah, ki so na splošno pomembne za gorska območja, v drugem sklopu pa bodo v ospredju teme, specifične za alpsko regijo. Organizatorji Alpm sicer priznavajo posebno mesto, ki ga te imajo, vendar pa bodo upoštevana tudi druga gorska območja. Osrednje teme delavnice bodo med drugim tudi večfunkcijska raba zemljišč, trajnostni turizem, voda in promet. Konferenčni jezik bo angleščina.

Več informacij in prijava na <http://bfw.ac.at/rz/bfwcms.web?dok=6211> (en)

Delavnica o sodelovanju med različnimi delovnimi področji

V St. Gallnu v Švici bo 3. aprila 2008 potekala zadnja delavnica v okviru projekta Prihodnost v Alpah, ki ga izvaja Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA). Delavnica z naslovom Sodelovanje pri regionalnem razvoju se bo tokrat posvetila pomenu sodelovanja med različnimi delovnimi področji, kar naj bi omogočilo trajnostni regionalni razvoj. V St. Gallnu bodo predstavljeni konkretni primeri in instrumenti t.i. nadsektorskega sodelovanja iz Švice, Francije in Avstrije, o njih pa bodo udeleženci tudi razpravljali. Pri tem bo posebna pozornost posvečena zlasti področju gozda.

V okviru projekta Prihodnost v Alpah kot tudi švicarskega projekta NFP48 „Krajine in habitati v Alpah“ so že zbrane številne izkušnje, ki so rezultat sodelovanja med posameznimi delovnimi področji oz. sektorji, zbirko znanja pa želijo sedaj uporabiti tudi na seminarju. Delovni jeziki sta nemščina in francoščina.

Več informacij in prijava na: <http://www.cipra.org/de/zukunft-in-den-alpen/downloads/workshopreihe> (de/fr),
<http://www.fowala.ch> (de/fr)

V Švici načrtujejo gradnjo novih luksuznih počitniških objektov

Veliki turistični projekti rastejo v Valaisu kot gobe po dežju. Egipčanu Sawirisu, ki namerava v gradnjo počitniškega naselja v Andermattu vložiti milijarde, bodo sledili še drugi veliki investitorji. Ruski gradbeni koncern Mirax želi na planoti Crans-Montane na območju občine Mollens postaviti luksuzne počitniške objekte. V vile, počitniška stanovanj in hotel s petimi zvezdicami in približno 500 sobami naj bi vložil okoli 250 mio. frankov. Predpogodba za nakup zemljišča je z občino že sklenjena, vloga za gradbeno dovoljenje je v pripravi.

Bernčan Marc Aeberhard pa želi kupiti kar eno od vasi v dolini Gomm in jo spremeniti v enega najboljših luksuznih hotelov v Alpah. V razvojni zasnovi hotelskega menedžerja naj bi bila primarna cilja socialna odgovornost in ekološki trajnostni razvoj, gostom pa naj bi omogočili tudi prihod z zasebnimi letali ali helikopterji v Milano, na Dunaj oz. v Pariz.

Sicer pa velike turistične projekte načrtujejo tudi v drugih krajih, kot so Anzère, Bruson, Nendaz in Verbier. V Champéryju se bo spomladi začela gradnja počitniškega naselja, ki bo upoštevala z ekološkega vidika in vidika energijske učinkovitosti stroga določila standarda MinergiePEco.

Vir: <http://www.nzz.ch> (de) (25.01.2008), <http://www.fairunterwegs.org/aktuell/archiv/brennpunkt-tourismus.html> (15.01.2008) (de)

Kanton Valais najbolj zaznamuje turizem.

© www.pixelio.de

Podnebne spremembe ogrožajo tudi alpske gnezdilke

Podnebni atlas evropskih vrst gnezdilke, ki je izšel pred kratkim, napoveduje občutne spremembe v svetu ptic. Na podlagi poročila IPCC o razvoju podnebja so strokovnjaki izračunali, do kolikšnih premikov območij razširjenosti ptic naj bi prišlo v prihodnje. Tako bi se po omenjenem poročilu lahko težišče razširjenosti vrst evropskih ptic do konca 21. stoletja premaknilo za okoli 550 km proti severovzhodu, območja razširjenosti pa bi se lahko zmanjšala. Kot kažejo napovedi, bodo podnebne spremembe prizadele zlasti arktične, subarktične in iberijske vrste, posebno velik vpliv pa bodo obenem imele tudi na vrste, ki živijo v Alpah, so po pregledu atlasa poudarili švicarski strokovnjaki. Do konca 21. stoletja se lahko tako v Švici zgodi, da se bo snežni jereb pojavljal le še sporadično.

Poleg morebitnih sprememb vsebuje atlas tudi zahteve, ki bi jih morali izpolniti politika, gospodarstvo in družba.

Vir: http://www.birdlife.org/news/news/2008/01/climatic_atlas.html (en), http://www.birdlife.ch/d/pm08_01_14.html (de/fr)

Bibliografski podatki: Huntley B. et al. (2007): A Climatic Atlas of European Breeding Birds. ISBN-13 978-84-96553-14-9

Alpski snežni jereb bi lahko v Švici zaradi segrevanja izgubil veliko življenjskega prostora.

© Claude Mottier, SUTTER

Izšla publikacija o alpskih krajinah

Decembrska izdaja (2007) dvojezične revije z naslovom La revue de géographie alpine/ Journal of Alpine Research, ki izhaja v dveh jezikih, je tokrat v znamenju Alpskega foruma. Ta je potekal aprila lani, glavna tema je bila krajinski razvoj na gorskih območjih. Prispevki v reviji se lotevajo različnih razsežnosti krajine kot dejavnika, opravljena pa je bila tudi analiza rezultatov v okviru Švicarskega raziskovalnega programa NFP 48 „Krajine in habitati v Alpah“, pomena, ki ga ima socialni kapital na razvoj podeželja, vplivov urbanega razvoja gorskih območij na rabo zemljišč, morebitnih instrumentov za razvoj podeželja z ustanovitvijo novega biosfernega parka ter političnih razsežnosti krajine.

Knjiga opozarja tudi na kulturni, zgodovinski in socialni pomen krajin kot tudi na pomen krajin kot nosilk ekološke raznovrstnosti v smislu vira za turizem in gospodarske lokacije.

Bibliografski podatki: La revue de géographie alpine/Journal of alpine research, zvezek št. 95, št. 4, 2007. Paysages alpins en perspective/Alpine landscape – Views and prospects. ISBN 978-2-200-92331-0

Ustanovitev društva prijateljev planin in gora

V italijanskem mestu Sondrio so 12. januarja letos ustanovili mednarodno in čezmejno društvo prijateljev planin in gora (Amici degli alpeggi e della montagna), katerega namen je spodbujati planinsko pašništvo. Društvo, ki ima sedež v prostorih fundacije Fojanini v Sondriu, je rezultat projekta Interreg III A "Giralpeggi: Turismo degli alpeggi". Projekt si bo prizadeval tudi za krepitev sodelovanja med različnimi deležniki, ki ustvarjajo dodano vrednost v sirarstvu, turizmu in alpski kulturi. Ekomuzeji in restavracije spadajo k ciljnim skupinam projekta, ravno tako planšarji, turistične organizacije, lokalni organi in izobraževalne ustanove. Člani društva zaenkrat prihajajo iz italijanskega dela Švice ter iz Lombardije, Piemonta, Trentina, Južne Tirolske in Veneta, območje delovanja društva pa naj bi v prihodnje k sodelovanju pritegnilo tudi člane iz Francije, Avstrije in Slovenije.

Vir in več informacij na <http://www.gentedimontagna.it> (it), <http://www.giralpeggi.it> (it)

O tem in onem

„Traces douces“ – okolju prijazen zimski turizem v Franciji

Obstajajo tudi naravi prijaznejše alternative smučarskemu športu. To je osrednje sporočilo francoske kampanje Traces douces (Mehke sledi), ki jo je podprl evropski program Leader+. V kampanjo so vključena zlasti turistična središča za smučarski tek. Tri regije - Écrins, Queyras in Dévoluy - so že pripravile posebno ponudbo za naravi prijaznejši zimski turizem, katerega namen je okrepiti ozaveščenost obiskovalcev o občutljivosti okolja, pri tem pa so pogostokrat v ospredju potrebe divjadi: tako si je v narodnem parku Les Écrins prav te dni mogoče ogledati razstavo o strategijah preživetja živali v zimskem času, s krpljami, smučmi za tek ali kar peš pa se je mogoče udeležiti tudi vodenih izletov, na katerih se obravnava določena živalska vrsta (npr. gamsi, kozorogi).

Več informacij na <http://www.traces-douces.eu> (fr)

Dolomiti kot svetovna naravna dediščina: še en poskus?

Kot so prepričani na Južnem Tirolskem, v Trentinu, Bellunu, Vidmu in Pordenonu, bi morali biti Dolomiti uvrščeni na Unescov seznam svetovne naravne dediščine. Južnotirolski urad za naravne parke je namreč predelal lanskoletni predlog za vpis na seznam in pri tem upošteval pobude, ki mu jih je poslal Unesco. Osrednja točka dokumenta sta lepota tamkajšnje krajine in posebna geološka struktura, ki omogočata vpogled v pomembna obdobja zgodovine našega planeta. Unescov sekretariat v Parizu bo odločitev o uvrstitvi Dolomitov na seznam svetovne naravne dediščine sprejel poleti 2009.

Vir: <http://www.provinz.bz.it/lpa/285.asp?art=200716> (de/it)

Nov forum za vse, ki se navdušujejo za gorsko literaturo

Kdor želi svoje mnenje ali vtise o določeni knjigi s seznama gorske literature predstaviti tudi drugim, lahko to od lanskega decembra stori na spletni strani www.livres-montagne.com (fr/en) novega foruma za izmenjavo, v katerem sodelujejo ljubitelji gorske literature. Na forumu je mogoče s pomočjo drugih uporabnikov foruma poiskati knjige ali filme o gorski tematiki, na forumu je na voljo celo rubrika Poezija. Na livres-montagnes.com je poleg knjig in filmov mogoče brskati tudi po fotografskem gradivu iz najrazličnejših gorskih regij ter zbirki opisov potovanj.

Prireditve

Mednarodna konferenca: **Gozd in les – zelene poslovne priložnosti**. Ljubljana/Slovenija, 11.-12. 2. 2008. Jezika: sl, en. Organizira: Inštitut za trajnostni razvoj.

Več informacij na <http://www.business-biodiversity.eu> (en).

Mednarodni strokovni posvet: **Deklaracija Alpske konvencije o prebivalstvu in kulturi: konkretno uresničevanje**. Beljak/A, 3.-4. 3. 2008. Jeziki: de, fr, it, sl. Organizirajo: Alpska konvencija, Zvezno ministrstvo Republike Avstrije za kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo, Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare.

Več informacij na marcella.macaluso@alpconv.org

Seminar o mobilnosti na periferiji. Solothurn/CH, 10. 4. 2008. Jezika: de, fr.

Organizirata: Inštitut ETH za načrtovanje prometa in transportne sisteme, Združenje švicarskih prometnih inženirjev.

Več informacij na http://www.ivt.ethz.ch/news/20080410_seminar/index (de/fr).

Mednarodni forum: **Preporod podeželja? Izzivi in zasnove spodbujanja v alpskih državah**. Luzern/CH, 24.-25. 4. 2008. Jezik: de. Organizira: Europa Forum Luzern.

Več informacij na <http://www.europa-forum-luzern.ch/> (de)

Konferenca o priseljivanju na gorska območja zaradi njihove krajinske in kulturne privlačnosti: **Conference on managing mountain amenity migration**. Banff/Kanada, 15.-19. 5. 2008. Jezik: en. Organizira: International Amenity Migration Centre.

Več informacij na

<http://www.banffcentre.ca/mountainculture/mtnconferences/am/> (en)

Saj ni res, pa je...

...Zadovoljne krave so za potrošnike zagotovo učinkovit argument oglaševanja. Natanko tako so razmišljali tudi v Državni mlekarni Weißenstephan na Bavarskem in se na ovitku alpskega mleka, ki ga proizvajajo, pohvalili, da spoštujejo pravila živalim ustrezne reje. Organizacija foodwatch je zato želela podrobneje izvedeti, kaj to konkretno pomeni, a v mlekarni na pogovor niso bili pripravljeni oziroma bi na pogovor pristali le pod pogojem, če bi se foodwatch za plačilo kazni zavezala, da bo srečanje ostalo skrivnost. Varuhi živali se seveda s tako zamislijo niso strinjali in so mlekarno obtožili, da je reja hlevska, saj so njihove krave stalno privezane na naveze. In kako se je na očitke odzvala mlekarna? Iz reklamnega sporočila je preprosto odstranila napis "živalim ustrezna reja". Na ovitku embalaže je sedaj napisano le to, da je mleko alpsko (kjerkoli te Alpe že so), saj alpsko mleko vendarle spodbuja potrošnike k nakupu. Pa še to: od leta 2000 dalje je državna mlekarna Weißenstephan v lasti koncerna Müller-Milch...
Vir: <http://foodwatch.de> (de)
(22.01.2008)